

[A. C. D. Petersen.]

økonomiske Politik har formet sig saaledes, at Muligheden for Afsætning af denne Masseproduktion af enkelte Hovedartikler er blevet ringere og ringere. Det er klart, at hver Gang der slaas en Erhvervsgren ud af Landbrugets Hænder, betyder det, at de Markeder, der allerede er vanskelige nok, bliver yderligere forværret, fordi vi derved lader os tvinge ind i en Udvikling, der medfører, at Landbrugerne fra Husmanden med den ene Tønde Land og op gennem alle Graderne, op til Godsejeren med de 1 000 Tønder Land, hvis vi endnu har saa store Ejendomme, er indstillede paa den samme Produktion.

Derfor vil det være i hele det danske Landbrugs Interesse at faa spredt Produktionskraften over flere og flere Felter. Det er det, jeg har gjort mig til Talsmand for Gang paa Gang i dette høje Ting og ogsaa paa Møder Landet over, men man har ikke villet høre paa det indenfor, jeg kan vel sige, de 3 demokratiske Partier. Men efterhaanden er Kravet blevet saa stærkt, at nu har man fra socialdemokratisk Side maattet indrette sig paa det, og det radikale Parti har ogsaa nødtvungent maattet gaa ind paa de Foranstaltninger, der tilsigtes gennem den foreslaaede Anmærkning til Finanslovens § 17.

Hvad er det da denne Anmærkning gaar ud paa, og hvorfor er man saa stærkt imod den? Det er jo ikke saaledes, at man fra nogen Side har ønsket, at Sukkerproduktionen ikke skulde beskyttes. Allerede da vi fik Venstres Toldlov af 1908, blev der genindført en Beskyttelse for Sukkerproduktionen i vort Land. Der blev vedtaget en Toldafgift af 10 Ø. pr. kg, og deraf indkasserer Statskassen gennem den indenlandske Afgift de 5,7 Ø.; der bliver altsaa tilbage en Beskyttelse for Sukkeret paa 4,3 Ø. Det var altsaa den Beskyttelse, som den daværende Venstregering, det daværende Venstreparti i 1908 fandt rimelig for Sukkerproduktionen, og gennem 22 Aar har man nu vænnet sig til gennem Sukkerforbruget at betale denne indenlandske Afgift til Staten paa 4,3 Ø, hvad der efterhaanden er blevet til, at Staten paa denne Konto har en Indtægt af 7—8 Mill. Mr.

Det Forslag, der nu foreligger, gaar ud paa, at hvis der ikke kan opnaas en i Forhold til alt andet saa ringe Pris for Sukkerroer som 2 Kr. pr. Dobbeltcentner, skal Staten træde til med et Tilskud af 1 200 000 Kr. Dette er kaldt et „Tilskud“, men det er i Virkeligheden kun en Ompostering af den indenlandske Afgift, en Ompostering af

de Penge, der gennem Sukkerforbruget tilflyder Statskassen, og som man nu, da Sukkerproduktionen staar i en vanskelig Situation, ønsker at overføre til det Landbrug, der ellers maa arbejde med Tab for at vedligeholde denne Produktion.

Flere Talere har under denne Debat fremhævet, hvilken Interesse dette har i ren nationaløkonomisk Henseende derved, at der skabes Arbejdsmuligheder for mange Hænder, og jeg vil for mit Vedkommende sige, at det har ogsaa sin store Betydning for det almindelige Landbrug. Det har den store Betydning, at det aflaster Produktionen af vore Hovedvarer, og det turde derfor være i høj Grad forfejlet at tale om, at det kun er en Foranstaltning, der skulde være til Gavn og Nytte for en enkelt afgrænset Landsdel.

Og jeg vil endvidere spørge: har man da ikke i dette høje Ting en Gang imellem anset det for nødvendigt at komme det trængte Landbrug til Hjælp? Jo, efter at vi for 3 Aar siden fik Regnskaberne fra det landøkonomiske Driftsbureau, Regnskaber, som viste, at Landbrugerhvervet nu var saaledes stillet i vort Land, at det et Aar gav en Forrentning af 1,3 pCt., et følgende Aar 1,8 og det næste Aar 2,2 — nu sidste Aar er det ganske vist gaaet op til 6,2 —, har man indset, at der maatte træffes Foranstaltninger, og vi har forsøgt at træffe disse Foranstaltninger.

Vi har her i den høje Rigsdag vedtaget Akkordlaaneloven, som skulde virke til Hjælp for de Landmænd, der var under de vanskeligste Vilkaar; vi har vedtaget de saakaldte Driftslaanelove, hvorefter man stillede 12 Mill. Kr. til Raadighed for de Landboere, der under de tabgivende Konjunkturer maatte fortsætte en Produktion, der ikke kunde give en ordentlig Betaling for det Arbejde, der blev udført.

Nu kunde man naturligvis sige, at ved denne Lov om de 12 Mill. Kr. til Driftslaan har Staten ingen større Risiko; og dette er jo for saa vidt rigtigt. Nogen Risiko har den dog; men det er naturligvis ingen større Risiko, idet man har lagt Loven saaledes til Rette, at der skal skaffes Kaution for disse Laan, det vil sige at andre Landbrugere skal kautionere for disse Landmænd, der ifølge de daarlige Konjunkturer ikke har Kapital nok til at imødegaa de Tab, som den tabgivende Drift medfører. Hvor store disse Tab bliver, kan jeg ikke sige; men alle ved, at der vil komme Tab.

Der har været truffet Foranstaltninger til Fragtnedsættelser for Landbruget; der har været behandlet Lovforslag, som har